
چهرهٔ ژانوسی اکتبر

هالهٔ کودتایی یک انقلاب

محمد مالجو

فهرست

۷	پیش‌گفتار
۱۹	یکم: انقلاب اکتبر: یک گام به پیش، دو گام به پس
۱۹	آیا بلشویک‌ها انقلاب اکتبر را به روسیه تحمیل کردند؟
۲۰	آیا انقلاب اکتبر به تاریخ پیوسته است؟
	آیا ادامه انقلاب دموکراتیک روسیه می‌توانست به پایان جنگ و
۲۲	برقراری صلح بینجامد؟
	می‌توان فرجام دیگری را، به جز آنچه در اتحاد شوروی اتفاق افتاد،
۲۳	برای انقلاب اکتبر قابل تصور دانست؟
۲۶	آیا تروتسکی حق داشت که بر انقلاب مداوم و جهانی پافشاری کرد؟
۲۷	از انقلاب اکتبر امروز برای ما چه بر جای مانده است؟
	احزاب و جنبش‌های چپ رابطه خود با این انقلاب را چه‌گونه باید
۲۷	تعریف کنند؟
۳۱	دوم: کجا ایستاده‌ام؟
۶۱	سوم: کجا ایستاده‌اید؟
۱۱۷	منابع

پیش‌گفتار

پیوتر کروپوتکین، انقلابی‌انارشیست روس، در اوایل انقلاب اکتبر ۱۹۱۷ در خلال گفت‌وگویی رفیقانه با اِما گلدمن و الکساندر برکمن، انارشیست‌های انقلابی پرآوازه، گفت: اکنون «هر چیزی که بر ضد بلشویک‌ها گفته یا نوشته شود، به قطع در جهان خارج از روسیه حمله به انقلاب و قرارگرفتن در یک ردیف با نیروهای ارتجاع تفسیر می‌شود. به خصوص انارشیست‌ها در میان دو خرمن آتش قرار گرفته‌اند. نه می‌توانند با قدرت مخوف کرملین مصالحه کنند و نه می‌توانند با دشمنان روسیه دست بیعت دهند».

کلام کروپوتکین در زمانی بر زبان آورده می‌شد که ماکسیم گورکی، سوسیالیست انقلابی روس، در پی روزهای اکتبر می‌گفت «انقلاب در یک کشور بدوی با مردمی وحشی نمی‌تواند بدون توسل به اقدامات شدید برای دفاع از خود زنده بماند.... سرکوب حقوق فرد برای منافع جمع، چکا، زندان، ترور و مرگ انتخاب

---

۱. اِما گلدمن، آن‌گونه که من زیستم [خودزندگی‌نامه]، ترجمه سهیلا بسکی (تهران: نیلوفر، ۱۳۸۵).